

Povjerenstvo za provedbu izbora za članove vijeća mjesnih odbora i gradskih četvrti na području Grada Siska

P O D S J E T N I K

**ZA RAD BIRAČKIH ODBORA
NA IZBORIMA ZA ČLANOVE
VIJEĆA MJESNIH ODBORA I
GRADSKIH ČETVRTI NA
PODRUČJU GRADA SSKA
2015. GODINE**

Sisak, svibanj 2015.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
I. IZBORNI MATERIJAL KOJEG ĆE DOBITI SVAKI BIRAĀKI ODBOR.....	4
II.PROMATRAĀI.....	5
1. Općenito.....	5
2. Pravila za rad promatraĀa.....	5
III.RAD BIRAĀKOG ODBORA PRIJE POĀETKA GLASOVANJA	6
1. UreĀenje biraĀkog mjesta	6
2. Priprema biraĀkog odbora za poĀetak glasovanja.....	6
IV.RAD BIRAĀKOG ODBORA ZA VRIJEME GLASOVANJA.....	7
1. Općenito	7
2. Postupci Ālanova biraĀkog odbora u provedbi postupka glasovanja.....	7
2.1.UtvrĀenje identiteta biraĀa i postojanja biraĀkog prava	7
2.2.Glasovanje biraĀa s potvrdom za glasovanje.....	8
2.3.Naputak biraĀima o naĀinu glasovanja.....	8
3. Glasovanje biraĀa s tjelesnom manom, nepisмениh biraĀa te biraĀa koji ne mogu pristupiti na biraĀko mjesto	9
3.1.Glasovanje na biraĀkom mjestu uz pomoć druge osobe	9
3.2.Glasovanje izvan biraĀkog mjesta.....	9
4. Zatvaranje biraĀkog mjesta	9
V. POSTUPCI BIRAĀKOG ODBORA NAKON ZATVARANJA BIRAĀKOG MJESTA	10
VI. UTVRĀIVANJE REZULTATA GLASOVANJA NA BIRAĀKOM MJESTU	12
1. Postupanje biraĀkog odbora prije otvaranja glasaĀke kutije	12
2. Postupanje biraĀkog odbora nakon otvaranja glasaĀke kutije.....	12
3. Popunjavanje zapisnika o radu biraĀkog odbora.....	13
VII. DOSTAVA IZBORNOG MATERIJALA NADLEŽNOM POVJERENSTVU.....	15

UVOD

Gradsko vijeće Grada Siska raspisalo je izbore za članove vijeća mjesnih odbora i gradskih četvrti na području Grada Siska.

Odluka Gradskog vijeća Grada Siska o raspisivanju izbora objavljena je u "Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije", br. 9/15.

Izbori će se održati u nedjelju, 17. svibnja 2015. godine.

Podsjetnik za rad biračkih odbora izrađen je radi pripreme biračkih odbora za provedbu glasovanja i osiguravanja pravilnosti i tajnosti glasovanja na biračkim mjestima.

Podsjetnik je stoga, **prije početka rada** biračkog odbora, potrebno **dobro proučiti** te isti treba koristiti pri provedbi glasovanja i utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkim mjestima.

I. IZBORNI MATERIJAL KOJEG ĆE DOBITI SVAKI BIRAĀKI ODBOR

Povjerenstvo za provedbu izbora za članove vijeća mjesnih odbora i gradskih četvrti na području Grada Siska (nastavno: Povjerenstvo) dostavit će svakom biračkom odboru sljedeći izborni materijal i pribor za glasovanje:

IZBORNI MATERIJAL:

1. Izvadak:

- biračkim odborima dostavit će se izvadak iz popisa birača za izbor članova vijeća mjesnih odbora i gradskih četvrti na području Grada Siska.

2. Glasački listići:

- biračkim odborima dostavit će se:
 - 1) glasački listići za izbor članica/članova vijeća mjesnog odbora
 - ili**
 - 2) glasački listići za izbor članica/članova vijeća gradske četvrti.

3. Zapisnici (obraci):

- obrasci OVMO/GĀ-13 - zapisnici o radu biračkog odbora za izbor članica/članova vijeća mjesnog odbora/gradske četvrti,
- obrasci OVMO/GĀ-13 - zapisnici o radu biračkog odbora za izbor članica/članova vijeća mjesnog odbora/gradske četvrti (prijepisi)

4. Ostalo:

- oglas s pojedinačnim kandidacijskim listama,
- oglas sa zbirnom listom kandidacijskih lista,
- broj biračkog mjesta,
- rješenje o određivanju biračkog mjesta,
- obavijest o adresi (mjestu) gdje birači mogu ishoditi potvrdu za glasovanje,
- brojeve telefona članova Povjerenstva.

PRIBOR ZA GLASOVANJE:

- glasačke kutije s priborom za pećaenje,
- šest kemijskih olovaka,
- dvije grafitne olovke,
- više listova bijelog papira,
- više omotnica, a osobito:
 - a) za neupotrijebljene glasačke listiće,
 - b) za nevažeće glasačke listiće,
 - c) za važeće glasačke listiće,
 - d) za zapisnike o radu biračkog odbora,
 - e) za glasačke listiće kojima se glasovalo izvan biračkog mjesta,
 - f) za potvrde za glasovanje.

Predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora potpisat će potvrdu o preuzimanju izbornog materijala od Povjerenstva.

II. PROMATRAČI

1. Općenito

Kandidat na izborima ne smije biti promatrač na izborima za koje je kandidat.

Pravo promatrati rad biračkih odbora imaju:

- promatrači političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj koje su predložile kandidacijsku listu (nastavno: promatrači političkih stranaka),
- promatrači birača koji su predložili kandidacijsku listu birača (dalje: promatrači birača),
- promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruge koje djeluju na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (nastavno: promatrači nevladinih udruga),
- promatrači međunarodnih organizacija koje djeluju u Republici Hrvatskoj (nastavno: strani promatrači).

Predsjednik, potpredsjednik ili član biračkog odbora **prije nego promatraču dopusti promatranje rada biračkog odbora, zatražit će na uvid:**

rješenje Povjerenstva kojim je promatraču odobreno promatranje izbora, a izdano je političkoj stranci, odnosno predlagatelju ili nositelju kandidacijske liste birača, nevladinoj udruzi i stranom promatraču.

2. Pravila za rad promatrača

Birački odbori čiji se rad promatra dužni su promatraču omogućiti promatranje i praćenje svoga rada.

Ako prostorni uvjeti ili drugi neotklonjivi razlozi ne dopuštaju istodobno promatranje rada biračkog odbora svim promatračima, birački odbor može ograničiti broj promatrača. Političkim strankama, biračima koji su predložili kandidacijsku listu grupe birača, nevladinim udrugama i međunarodnim organizacijama mora se omogućiti da imaju najmanje po jednog promatrača na biračkom mjestu.

Promatraču je dopušteno:

- promatrati cjelokupni izborni postupak odnosno nazočiti radu biračkog odbora od pripremanja biračkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja te ispunjavanja zapisnika o radu biračkog odbora i biti nazočan primopredaji izbornog materijala,
- dolaziti i odlaziti s biračkog mjesta, ne remeteći postupak glasovanja i rad biračkog odbora,
- stavljati obrazložene primjedbe na rad biračkog odbora u zapisnik o radu biračkog odbora ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku,
- zahtijevati potvrdu da je biračkom odboru predao pisanu, obrazloženu primjedbu na rad,
- zahtijevati presliku ili prijepis zapisnika o radu biračkog odbora čiji je rad promatrao,
- izvršiti uvid u cjelokupni izborni materijal sve do proglašenja službenih konačnih rezultata izbora.

Promatraču nije dopušteno:

- ometati rad biračkog odbora,
- odgovarati na upite birača, a ako mu se birač obrati dužan ga je uputiti predsjedniku ili članu biračkog odbora,
- tonski, video ili na drugi način snimati glasovanje na biračkom mjestu,
- nositi bilo kakve oznake, fotografije kandidata ili druge promidžbene materijale, te
- na bilo koji drugi način utjecati na birače.

Promatrača koji ometa rad biračkog odbora, predsjednik biračkog odbora usmeno će opomenuti. Ako promatrač unatoč opomeni nastavi s ometanjem, predsjednik biračkog odbora ovlašten je naložiti njegovo udaljšavanje s biračkog mjesta.

III. RAD BIRAČKOG ODBORA PRIJE POČETKA GLASOVANJA**1. Uređenje biračkog mjesta**

Birački odbor u pravilu uređuje prostorije biračkog mjesta dan prije izbora, a najkasnije jedan sat prije početka glasovanja.

Birački odbor provjerit će je li sav promidžbeni materijal uklonjen s biračkog mjesta i iz neposredne blizine biračkog mjesta (u krugu od oko 50 metara), u protivnom će isti ukloniti članovi biračkog odbora.

Birački odbor dužan je, neposredno prije otvaranja biračkog mjesta, na biračkom mjestu vidljivo istaknuti:

- oglas s pojedinačnim kandidacijskim listama,
- oglas sa zbirnom listom kandidacijskih lista,
- broj biračkog mjesta,
- rješenje o određivanju biračkog mjesta.

U prostorijama u kojima će se glasovati mogu se isticati državni simboli (kao što su grb Republike Hrvatske i zastava Republike Hrvatske). U istim prostorijama mogu se isticati i obilježja Sisačko-moslavačke županije i Grada Siska.

Prostorija mora biti uređena na način da se osigura tajnost glasovanja paravanima ili sličnim sredstvima tako da nitko u prostoriji ne može vidjeti kako je birač popunio glasački listić.

Na svakom mjestu, na kojem će birači popunjavati glasačke listiće, postaviti će se **kemijske olovke**.

2. Priprema biračkog odbora za početak glasovanja

Predsjednik i članovi biračkog odbora pregledat će je li zaprimljen cjelokupni izborni materijal, pri čemu će:

- 1) **utvrditi** je li zaprimljeni izvadak zaključen rednim brojem, ovjeren te potpisan od strane nadležnog državnog tijela,
- 2) **utvrditi** broj primljenih glasačkih listića,

- 3) pregledati glasačke kutije i nakon što se uvjeri da su glasačke kutije prazne, mora ih **zapečatiti na mjestima na kojima se otvaraju**,
- 4) na prednju stranu glasačke kutije **istaknuti** glasački listić,
- 5) glasačke listiće **pomiješati** tako da nisu složeni po serijskim brojevima i **lepezasto ih postaviti** licem okrenutim prema dolje da se ne vidi serijski broj listića.

Prije početka rada biračkog odbora potrebno je **rasporediti** poslove članova biračkog odbora.

Raspored poslova odredit će predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora tako da:

- 1) predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora ili od njega ovlaštene član/članovi utvrđuje identitet birača i provjerava je li birač upisan u izvadak iz popisa birača za biračko mjesto te u zaprimljenom izvratku iz popisa birača mora zaokružiti redni broj ispred imena i prezimena tog birača koji je pristupio glasovanju,
- 2) član/članovi biračkog odbora predaje glasački listić biraču i objašnjava način glasovanja,
- 3) ostali članovi biračkog odbora brinu se da birač glasački listić ubaci u glasačku kutiju i nadzire birače koji čekaju u redu.

Za obavljanje navedenih poslova odredit će se u pravilu više osoba koje će **zajednički** obavljati pojedine poslove.

IV. RAD BIRAČKOG ODBORA ZA VRIJEME GLASOVANJA

1. Općenito

Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati (od 7,00 sati do 19,00 sati)

dana 17. svibnja 2015. godine.

U vrijeme trajanja glasovanja na biračkom mjestu moraju biti stalno prisutni predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora te najmanje četiri člana biračkog odbora.

Predsjednik/potpredsjednik biračkog odbora ovlašten je i dužan osiguravati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja biračkog mjesta.

Radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije.

Osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, nitko drugi ne smije doći na biračko mjesto naoružan.

2. Postupci članova biračkog odbora u provedbi postupka glasovanja

2.1. Utvrđenje identiteta birača i postojanja biračkog prava

Predsjednik biračkog odbora odnosno od njega ovlaštene član **zadužen za provjeru birača** u izvratku iz popisa birača utvrđuje identitet birača.

Identitet birača utvrđuje se uvidom u:

- osobnu iskaznicu,
- putovnicu,
- vozačku dozvolu, odnosno
- koju drugu javnu ispravu s fotografijom na temelju koje se može nedvojbeno utvrditi identitet birača.

Nakon što je utvrđeno da je birač upisan u izvadak, istovremeno s predajom glasačkog listića tom biraču zaokružuje se redni broj ispred njegovog imena i prezimena u izvratku iz popisa birača.

2.2. Glasovanje birača s potvrdom za glasovanje

Ako predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlaštenu član utvrdi **da birač nije upisan u izvadak iz popisa birača, neće mu dopustiti glasovanje.**

Tog birača uputit će Uredu državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, Službi za opću upravu, Sisak, S. i A. Radića 36, u svrhu pribavljanja potvrde za glasovanje (plava).

Potvrdom za glasovanje birač dokazuje da ima pravo glasovati na tom biračkom mjestu.

Kad birač potvrdom za glasovanje dokaže da ima biračko pravo dužan je istu predati članu biračkog odbora koji će mu nakon toga predati glasački listić, a potvrdu za glasovanje zadržati i priložiti **uz izvadak iz popisa birača** i ona je sastavni dio tog izvratka za to biračko mjesto.

Birače koji su glasovali na temelju potvrde za glasovanje mora se poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku - **odjeljak VI., stupac a) stranica 2 obrasca OVMO/GČ-13.**

2.4. Naputak biračima o načinu glasovanja

Glasovanje se obavlja osobno.

Član biračkog odbora **zadužen za predaju glasačkih listića** daje biraču glasački listić **koji je prethodno izvukao iz lepezasto postavljenih glasačkih listića okrenutih licem prema dolje** (da se ne vidi serijski broj listića) i daje usmenu uputu biraču o načinu glasovanja i to, primjerice, kako slijedi:

„Otidite do paravana koji je trenutno slobodan ili do slobodnog mjesta određenog za glasovanje.

Prije glasovanja pročitajte važnu napomenu na glasačkom listiću.

Kemijskom olovkom na glasačkom listiću zaokružite samo jedan redni broj ispred kandidacijske liste za koju želite glasovati.

Presavinite glasački listić najmanje napola i ubacite ga u glasačku kutiju."

Član biračkog odbora koji se brine da se glasački listić ubaci u glasačku kutiju:

- mora uputiti birača da glasački listić ubaci u glasačku kutiju,
- mora se nalaziti čitavo vrijeme na mjestu koje mu omogućuje da u svakom trenutku može vidjeti glasačku kutiju.

3. Glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača te birača koji ne mogu pristupiti na biračko mjesto

3. 1. Glasovanje na biračkom mjestu uz pomoć druge osobe

Kad na biračko mjesto pristupi birač koji zbog kakve tjelesne mane (slijepa osoba, osoba bez ruku i sl.) ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati i na biračko mjesto dođe s drugom osobom (koja ne smije biti član biračkog odbora) koja je pismena i koja će za njega, po njegovoj ovlasti i uputi popuniti glasački listić, predsjednik biračkog odbora ili član biračkog odbora dozvolit će takvo glasovanje.

Birače koji su glasovali na taj način mora se poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku - **odjeljak VI., stupac b) stranica 2, obrasca zapisnika.**

Glasovanje tog birača označava se u izvratku iz popisa birača na način da se zaokruži redni broj ispred njegovog imena i prezimena kao dokaz da mu je uručen glasački listić.

3.2. Glasovanje izvan biračkog mjesta

Kad je birački odbor pravovremeno obaviješten da birač koji zbog teže bolesti, tjelesnog oštećenja ili nemoći nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto želi glasovati, tom biraču birački odbor će omogućiti glasovanje **samo u slučaju:**

- ako je birač dostupan biračkom odboru i
- ako birački odbor ocijeni da će takvo glasovanje moći provesti bez ometanja glasovanja na biračkom mjestu.

Radi omogućavanja glasovanja birača izvan biračkog mjesta predsjednik biračkog odbora odredit će najmanje dva člana biračkog odbora koji će doći na mjesto gdje se birač nalazi i omogućiti mu tajno glasovanje. Birač je dužan najmanje jedanput presavinuti glasački na kojem je glasovao, staviti ga u posebnu omotnicu i zatvoriti je.

Član biračkog odbora dužan je nakon povratka na biračko mjesto predati omotnicu predsjedniku/potprijedniku biračkog odbora koji presavinuti glasački listić iz omotnice odmah ubacuje u glasačku kutiju na biračkom mjestu.

Na isti način će se postupiti i u slučaju kada na biračko mjesto pristupi birač kojemu je zbog invaliditeta onemogućen pristup biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora ili osoba koju on odredi dužan je birača koji je glasovao na opisani način **zaokružiti na izvratku iz popisa birača** i odmah ga upisati u zapisnik o radu biračkog odbora u za to predviđenu rubriku - **odjeljak VI., stupac c) stranica 2, obrasca zapisnika.**

4. Zatvaranje biračkog mjesta

U 19,00 sati zatvara se biračko mjesto, ali će se biračima koji se zateknu na biračkom mjestu u 19,00 sati, omogućiti glasovanje i nakon 19,00 sati.

V. POSTUPCI BIRAČKOG ODBORA NAKON ZATVARANJA BIRAČKOG MJESTA

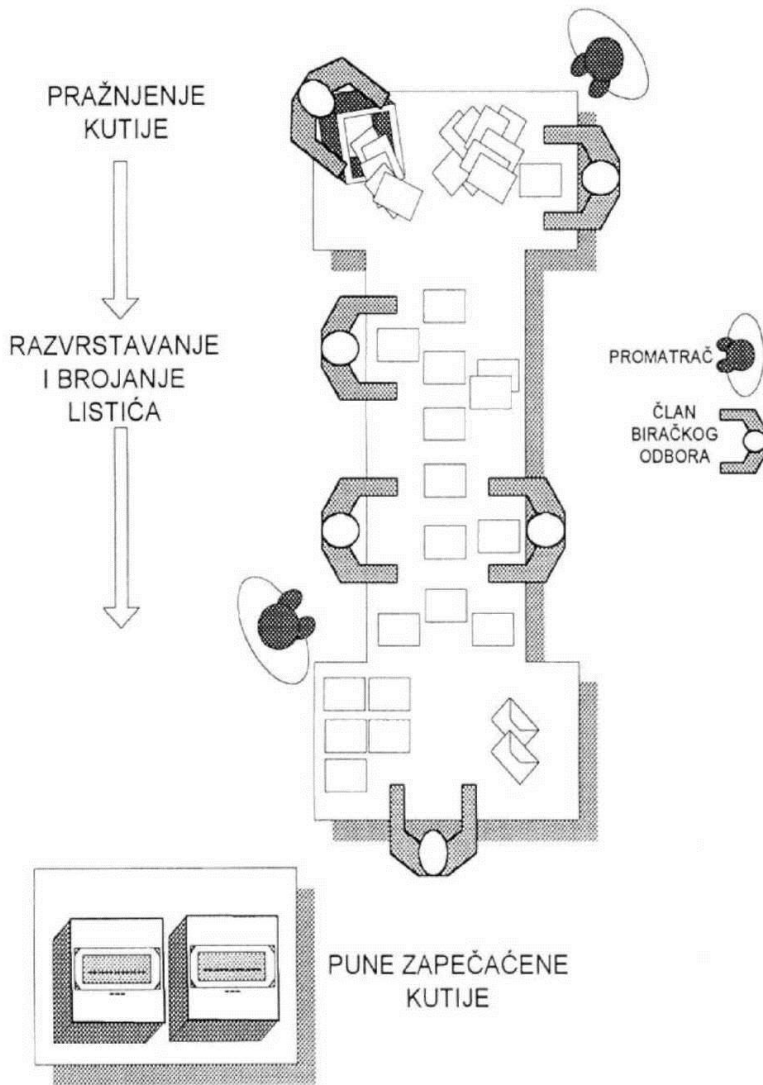
Predsjednik biračkog odbora nakon zatvaranja biračkog mjesta utvrdit će jesu li na biračkom mjestu ostale samo one osobe koje mogu prisustvovati postupku utvrđivanja rezultata glasovanja i to:

- **članovi biračkog odbora i**
- **promatrači.**

Sve ostale osobe udaljit će s biračkog mjesta.

Birački odbor pripremit će prostoriju biračkog mjesta za postupak prebrojavanja glasova, po mogućnosti tako da se u sredinu prostorije postavi više stolova (ili jedan veći stol), tako da članovi biračkog odbora mogu sjesti oko stola na kojem će se prebrojavati glasovi.

Promatračima se mora omogućiti promatranje postupka prebrojavanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja, na način da ne ometaju rad biračkog odbora.

Primjer načina uređenja biračkog mjesta

VI. UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU

Cijelom postupku brojanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkom mjestu u pravilu su neprekidno nazočni svi članovi biračkog odbora.

Nikad manje od pet članova biračkog odbora (predsjednik/potpredsjednik i 4 člana biračkog odbora) ne smiju samostalno obavljati navedene radnje.

1. Postupanje biračkog odbora prije otvaranja glasačke kutije

Predsjednik biračkog odbora osigurava da članovi biračkog odbora u tijeku postupka prebrojavanja glasačkih listića **glasova smiju** kod sebe imati samo **grafitnu olovku**. Kemijska olovka uzima se i koristi tek pri popunjavanju zapisnika o radu biračkog odbora, nakon čega se ponovno odlaze.

Svi prisutni članovi biračkog odbora **zajednički započinju i dovršavaju** postupak brojanja glasačkih listića i utvrđivanja rezultata glasovanja.

Birački odbor najprije će prebrojiti **neupotrijebljene** glasačke listiće, skinuti glasački listić istaknut na glasačkoj kutiji, pribrojiti ga neupotrijebljenim listićima i sve ih staviti u za to posebno označenu omotnicu (kuvertu), zapečatiti je i na njoj upisati broj takvih listića.

Zatim će utvrditi koliko je prema izvratku iz popisa birača glasovalo birača na tom biračkom mjestu i to tako da **zbroji zaokružene redne brojeve ispred imena i prezimena birača**.

Nakon toga birački odbor utvrđuje broj birača koji je glasovao na tom biračkom mjestu temeljem potvrde za glasovanje nadležnog državnog tijela (plave potvrde - birači upisani u posebnu rubriku u zapisniku o radu biračkog odbora).

Broj zaokruženih rednih brojeva ispred imena i prezimena birača u izvratku iz popisa birača + broj birača koji su glasovali temeljem potvrde za glasovanje nadležnog državnog tijela = ukupan broj birača koji su glasovali na tom biračkom mjestu.

2. Postupanje biračkog odbora nakon otvaranja glasačke kutije

Nakon utvrđivanja broja birača koji su glasovali, birački odbor otvorit će glasačku kutiju (ili više njih kada ih je tijekom glasovanja bilo više popunjeno) te će najprije prebrojiti sve glasačke listiće koji su nađeni u toj glasačkoj kutiji.

Broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji mora biti isti ili manji od broja birača koji su glasovali na tom biračkom mjestu.

Ako se utvrdi da je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji **veći od ukupnog broja birača koji su glasovali** (birači zaokruženi na izvratku iz popisu birača i birači koji su glasovali temeljem potvrde za glasovanje), birački odbor će odmah **o tome obavijestiti Povjerenstvo**.

Ako je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji **isti ili manji od ukupnog broja birača koji su glasovali** na biračkom mjestu, birački odbor **pristupa prebrojavanju glasova**.

Birački odbor **najprije odvaja nevažeće glasačke listiće** i iste stavlja u za to posebno označenu omotnicu (kuvertu) i na njoj upisuje broj takvih glasačkih listića.

Nevažeći glasački listić jest:

- neispunjeni glasački listić,
- glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi za koju je kandidacijsku listu birač glasovao,
- glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više kandidacijskih lista.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojbjen način može utvrditi za koju je kandidacijsku listu birač glasovao.

Zbroj nevažećih i važećih glasačkih listića mora odgovarati broju glasačkih listića koji su nađeni u kutiji.

Nakon odvajanja nevažećih glasačkih listića birački odbor **brojanjem važećih glasačkih listića** utvrđuje **koliki je broj glasova dobila svaka kandidacijska lista za izbor članica/članova vijeća mjesnog odbora/gradske četvrti.**

3. Popunjavanje zapisnika o radu biračkog odbora

Nakon što birački odbor dovrši postupak utvrđivanja rezultata glasovanja sačinit će zapisnik o radu biračkog odbora na **primljenom** obrascu zapisnika.

Ako se prilikom sastavljanja zapisnika dogodi očita pogreška u pisanju istu treba ispraviti na način da se precрта pogrešan upis tako da on ostane čitljiv, zatim upiše točan podatak, a ispravak potvrdi potpisom, dakle, **bez korištenja korekturnog laka.**

Stranica 1 - Uvod i odjeljci I - V (OVMO/GČ-13)

Birački odbor će najprije ispuniti **prvu stranicu** zapisnika i navesti sve tražene podatke i to:

- broj i naziv biračkog mjesta,
- naziv vijeća mjesnog odbora/gradske četvrti,
- broj i naziv biračkog mjesta,
- sastav biračkog odbora i stanje prostorija biračkog mjesta,
- vrijeme otvaranja i zatvaranja biračkog mjesta,
- moguće izvanredne okolnosti.

Stranica 2 -Odjeljak VI.

Zapisnik o radu biračkog odbora popunjava se tako da se:

- **u prvom okomitom stupcu, oznake a)**, upiše redni broj, te ime i prezime birača koji je glasovao temeljem potvrde,
- **u drugom okomitom stupcu, oznake b)**, upiše redni broj te ime i prezime birača koji je zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen glasovao uz pomoć druge osobe,

- u trećem okomitom stupcu, oznake c), redni broj te ime i prezime birača kojem je birački odbor omogućio glasovanje izvan biračkoga mjesta (bolestan kod kuće ili mu je zbog invaliditeta onemogućena pristupačnost biračkom mjestu i sl.)

Stranica 3 i 4 - Odjeljak VII.

Nakon utvrđivanja rezultata glasovanja birački odbor će ubilježiti tražene podatke kako slijedi:

1. birački odbor preuzeo je ukupno glasačkih listića
 2. na biračkom mjestu ostalo je ukupno neupotrijebljenih glasačkih listića
 3. u izvratku iz popisa birača za biračko mjesto upisano je birača..... ; A
 4. od čega je glasovalo birača ; B
 5. na biračkom mjestu na osnovi članka 59. stavak 3. Zakona (temelju potvrde) glasovalo je birača ; C
 6. Na osnovi navedenog, birački odbor utvrđuje da biračko mjesto za koje se utvrđuje rezultat glasovanja ima ukupno birača (toč.6=toč.3+toč.5.)..... ; A+C
 7. Utvrđeno je da je prema izvratku iz popisa birača i po članku 59. stavak 3. Zakona (temeljem potvrde- toč.5 ovog obrasca) glasovalo ukupno birača (toč.7.=toč.4+toč.5.) ; B+C
 8. Otvorena je glasačka kutija za određenu vrstu izbora i nakon prebrojavanja glasačkih listića utvrđeno je da je u glasačkoj kutiji bilo ukupno glasačkih listića;D (E+F)
- Ako je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja birača koji su glasovali (točka 7. ovog obrasca), birački odbor prekida utvrđivanje rezultata glasovanja na tom biračkom mjestu i sav izborni materijal odmah zapečaćuje i upućuje nadležnom Povjerenstvu.
9. a) Važećim je utvrđeno glasačkih listića;E
 - b) Nevažećim je proglašeno glasačkih listića.....;F
 10. Upisuju se rezultati glasovanja s brojem glasova koje je dobila svaka pojedina kandidacijska lista.

Stranica 4 - Odjelci VIII. i IX.

Upisuju se podaci o promatračima koji su promatrali rad biračkog odbora (ime i prezime promatrača i naziv političke stranke, ili predlagatelja birača koji su predložili kandidate odnosno nevladine udruge) - **odjeljak VIII. a , stranica 4. obrasca zapisnika.**

Primjedbe promatrača treba upisati u zapisnik - **odjeljak VIII. b stranica 4 obrasca zapisnika.**

Ako ima više primjedbi ili su tako opširne da ne stanu u zapisnik, promatrač ih je dužan u pisanom obliku predati biračkom odboru radi prilaganja zapisniku o radu biračkog odbora. Birački odbor je dužan zaprimiti takvu pisanu primjedbu promatrača, priložiti je zapisniku i o tome izdati potvrdu promatraču. U potvrdi će se navesti ime i prezime promatrača koji je predao pisanu primjedbu, te mjesto i vrijeme predaje primjedbe.

U sljedećoj rubrici promatrači potpisuju zapisnik.

Promatrač ima pravo zahtijevati prijepis, odnosno presliku zapisnika o radu biračkog odbora, koji svojim potpisima ovjeravaju predsjednik ili potpredsjednik biračkog odbora, a birački odbor je dužan isto izdati.

U odjeljku IX. upisuju se podaci o tome jesu li članovi biračkog odbora imali primjedbe na rad biračkog odbora te vremenu i mjestu sastavljanja zapisnika.

Zapisnik o radu biračkog odbora potpisuju predsjednik, potpredsjednik i svi članovi biračkog odbora.

Ukoliko neki od članova biračkog odbora iz objektivnih razloga nije bio u mogućnosti potpisati zapisnik o radu biračkog odbora, o tome je potrebno staviti bilješku uz zapisnik.

VII. DOSTAVA IZBORNOG MATERIJALA POVJERENSTVU

Zapisnike o svom radu i ostali izborni materijal, uključujući glasačke kutije, dostavlja birački odbor **Povjerenstvu** odmah po završetku rada na utvrđivanju rezultata glasanja, a najkasnije **do 7,00 sati 18. svibnja 2015.** i to na **mjesto koje odredi Povjerenstvo.**